

Fravænningsdiarré – er det altid E. coli?

Af Elisabeth Okholm Nielsen, chefforsker, elin@seges.dk

Mangt og meget er prøvet til forebyggelse af fravænningsdiarré - the-blade, circorie-rod, hvidløg, æbler, solbær. Listen over afprøvede tiltag voksede i takt med, udfasningen af medicinsk zink nærmede sig. Nogle af disse tiltag er mere effektive end andre, for eksempel er letfordøjelige råvarer som mælkepulver og organiske syrer veldokumenteret. Men det basale skal selvfølgelig være i orden, altså ren, tør og varm stald, god adgang til rent vand og reduceret råprotein i foderblan-

dingen samt minimering af stress ved fravæning.

Det er tyndt med udbud af vacciner mod E. coli diarré hos smågrise, for der er faktisk kun en enkelt, der har været på markedet i nogle år. En fransk og en belgisk undersøgelse viste, at Coliprotec F4/F18 kan reducere behandlinger og dødelighed (IPVS 2024).

Dette til trods er diarré stadig det største sygdomsproblem hos smågrise, og i 2023 blev 66 procent af behandlingsdoser til danske smågrise ordineret til diarré. Målt i kilo blev 58 procent af alt antibiotika til grise brugt til smågrise. Tal fra Iowa

State University viser, at der var E. coli i 20 procent af deres undersøgelser af fravænningsdiarré, og de næst-hypigste fund var Salmonella og Rotavirus (IPVS 2024). I Danmark er diagnosen ofte stillet med en sokkeprøve, der undersøges for E. coli F4 og F18, men Salmonella og

Rotavirus undersøges ikke med denne analyse, selv om de kan have betydning i nogle besætninger.

Det bedste materiale til undersøgelse er hele grise/tarmsæt. Sokkeprøverne kan ikke bruges til vælge det bedste antibiotika, da det afhænger af en resistensanalyse. Det veterinære laboratorium i Kjellerup har undersøgt resistens i næsten 300 E. coli isolater sidste år, og kun halvdelen var følsomme over for neomycin, og mange isolater var resistente over for tetracyclin. Men det gælder måske ikke for dine grise.

Konklusion

- E. coli bakterier er et problem i griseproduktioner i hele verden, men det er ikke den eneste årsag til fravænningsdiarré. Snak med dyrlægen om at få lavet en ordentlig diagnostik.